

سیامک کاکاوند، دکترای معماری:

اصلاح و بازنگری در ساختار تحلیل و ارزیابی طرح های شهری الزام است

در حال حاضر متأسفانه مسئولان و مدیران شهری از امکانات و تجهیزات نظیر رصدخانه ها و کارگاه های شهری که در مؤسسات و دانشگاه ها شهرسازی و معماری شکل گرفته و ایجاد شده اند، غفلت می نمایند و عملکرد انتقاد برانگیز و پر مناقشه ای را ایجاد نموده اند.

به گزارش سایت خبری پرسون، سیامک کاکاوند، دکترای معماری در یادداشتی نوشت: تحلیل و ارزیابی حجم عظیمی از طرح ها در مقیاس تک پلاک ها تا طرح های مرتبط با بافت های شهری و همچنین طرح های ساماندهی محورها، میدان ها، کانون ها و عرصه های ویژه و ارزشمند شهری و غیره به صورت مستمر توسط مراجع قانونی (کمیسیون ماده پنج...) صورت می پذیرد.

رسیدگی و ارزیابی طرح های ارسالی از مناطق، سازمان و شرکت های و غیره در مراجع تخصصی به صورت کلی وابسته به دانش و تجربه اعضا کارگروه ها است. این ارزیابی ها و تصمیم گیری ها همواره با چالش ها و انتقادات جدی، علمی و فنی مواجه بوده است و در زمان اجرای پروژه ها نیز مشاهده می گردد بعضاً بسیاری از آثار و تبعات اجرای طرح ها، به درستی تحلیل و ارزیابی نگردیده است.

تحولات و دگرگونی های عظیم دنیای نرم افزارها، مدل سازها و سامانه ها این امکان را فرا روی شهر سا زان و معماران قرار می دهد که این ارزیابی و تحلیل های موضوعات شهرسازی و معماری از چارچوب تجربیات و دانش محدود و شخصی اعضا خارج نموده و به لحاظ کمی و کیفی ابزار قدرتمند و تأثیرگذار در راستای تحلیل ها و ارزیابی های همه جانبه و جامع هستند. در حال حاضر متأسفانه مسئولان و مدیران شهری بی اعتنا به نقش و جایگاه تحول آفرین و ساختار شکن این ابزارها کماکان در پیگیری روش های چالش برانگیز و پر مخاطره گذشته هستند و از امکانات و تجهیزات نظیر رصدخانه ها و کارگاه های شهری که در مؤسسات و دانشگاه ها شهرسازی و معماری شکل گرفته و ایجاد شده اند غفلت می نمایند و عملکرد انتقاد برانگیز و پر مناقشه ای را ایجاد نموده اند.

شفافیت، خوانایی و ادراک عمومی، خروجی حاصل از نرم افزارها، مدل سازها، سامانه ها از مواهب و خدمات مناسب و مطلوب بهره برداری از این ابزارهای مؤثر و کارآمد هستند. به بیان دیگر این ابزارها به راحتی می توانند طیف وسیع تبعات و مخاطرات مرتبط با یک طرح شهرسازی و معماری را، در منظر و ادراک مدیران، متخصصان و حتی عموم شهروندان قرار دهند و موجبات کاهش پیچیدگی ها و ابهامات، فرایند تحلیل و ارزیابی، حجم عظیم لایه های اطلاعاتی گردند.

در صورت تغییر و تحول در ساختار تحلیل و ارزیابی طرح ها در آینده، طرح های ارسالی و ابلاغی از نهادها و سازمان های حاکمیتی و بالادستی نظیر طرح های جامع و تفصیلی شهرها و یا طرح های توسعه و هادی و غیره، جملگی باید در ساختار این نرم افزارها، مدل سازها و سامانه ها ارائه گردند که تحول عظیم و تأثیرگذار در حوزه شهرسازی و معماری و همچنین گامی مؤثر در ساده سازی موضوعی پیچیده و غامض تخصصی محسوب می گردد. یکسان سازی ساختار مطالعه طرح ها و ارائه آن ها در چارچوب قابل تحلیلی و ارزیابی توسط این ابزارهای کارآمد و اثرگذار، افق و عرصه های نو و نویدبخش را فرا روی شهر سا زان و مدیریت شهری خواهد گشود. شورای عالی شهرسازی و معماری، بنیاد مسکن و دیگر مراجع حاکمیتی و قانونی می بایست طرح های خود را در چارچوب از پیش تعیین شده نرم افزارها، مدل سازها و سامانه ارائه نمایند و ساختار مکتوب و معمول موجود بسیار محدود می گردد.

ساختار نوین قابلیت و ظرفیت اجتماع مجموعه لایه های شهرسازی و معماری را در بر خواهد داشت و با تلفیق حوزه های مختلف امکان سرعت، صحت و دقت در تحلیل ها و بررسی پیشنهادات متنوع حسب اقتضائات و نیازها را فراهم می نماید.

در دنیای با تغییرات شتابان و تحولات پیچیده فقدان بهره برداری از ابزارهای نوین و مؤثر عملاً امکان برنامه ریزی، مدیریت و پایش دگرگونی ها گسترده و متنوع را از حکمرانی کشور و مدیران شهری سلب و ساقط می نماید.

از طرف دیگر یکپارچه سازی نظام مدیریت، برنامه ریزی شهری در حوزه ملی در ساختار مبتنی بر مدل سازها و سامانه های تخصصی، بسیار مؤثر و چابک تر از وضعیت موجود خواهد بود و امکان برنامه ریزی های بهنگام، نظارت و کنترل همه جانبه، اجرا و پایش تأثیرگذار و نافذ را فراهم می آورد.

این تحولات در حوزه شهرسازی و معماری به مانند دیگر رشته ها گریزناپذیر است و حجم عظیم لایه های اطلاعاتی و پیچیدگی برقرار ارتباط بین این لایه ها و همچنان اتخاذ تصمیمات بهینه و پاسخ به حجم عظیم انتظارات حکمرانی و اقتضائات مدیریت شهری را ناگزیر به پی جویی و پیگیری، بهره برداری جامع و همه جانبه از پتانسیل ها و ظرفیت های مدل سازها و سامانه ها می نماید.

بنابراین شایسته است با مواجهه برنامه محور و نظام مند به صورت فعال و پویا، مدیریت شهری با بهره برداری از مدل سازها و سامانه ها، سطح تحلیل ها و ارزیابی های خود را در حوزه شهرسازی و معماری ارتقاء و بهبود بخشد و با رفع چالش ها و معضلات، موجبات تعریف و استقرار نظام متکی بر تحلیل ها و

ارزیابی‌های جامع، کارآمد و مطلوب را فراهم نماید.